

Aan de leden van de vaste Kamercommissie Binnenlandse Zaken
t.a.v. de griffier, dhr. C. Roovers
verzonden via cie.biza@tweedekamer.nl

Datum: 9 februari 2021
Betreft: **Positie ondernemers in de actieagenda vakantieparken 2021-2022**

Geachte leden,

U heeft eind januari een brief¹ ontvangen van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties waarin de minister ingaat op de ondertekening van de actieagenda vakantieparken 2021-2022. In deze brief laat de minister weten dat de ondernemersvereniging voor watersport- en recreatiebedrijven HISWA-RECRON, anders dan de eerste editie van de actieagenda, besloten heeft de actieagenda nu niet te kunnen ondertekenen. De verklaring die in de brief wordt gegeven voor dit besluit is een summiere en onvolledige beschrijving van onze werkelijke beweegredenen. Hierin wordt u een incomplete verklaring voorgehouden. Dit doet geen recht aan de inzet die HISWA-RECRON heeft geleverd aan de totstandkoming van de actieagenda 2021-2022. Wij betreuren het dat de minister op deze manier met ons als maatschappelijke partner in dit dossier om gaat. Wij willen u middels deze aanvullende brief onze volledige argumenten kenbaar maken, en zullen de fundamentele tekortkoming(en) van deze actieagenda zichtbaar maken.

BAG

In de actieagenda 2020-2021 worden gemeenten, via de provincies, opgeroepen werk te maken van het opnemen van standplaten op recreatieterreinen in de Basisadministratie Adressen Gebouwen (BAG). Deze registratie stelt gemeenten in staat adressen toe te kennen aan recreatieobjecten. Overheden beoogen zo meer zicht te krijgen op de aanwezigheid en problematiek van personen die om wat voor reden dan ook permanent op een vakantiepark verblijven. Dat kunnen personen zijn die zich doelbewust aan het zicht van de overheid onttrekken, of personen die zichzelf vanwege de heersende woningnood of ontoegankelijkheid van passende zorg hiertoe genoodzaakt zien. Cijfers verschillen per provincie, maar recente vitaliteitsonderzoeken laten zien dat deze wijze van bewoning op 15-20% van de vakantieparken in Nederland in meer of mindere mate aanwezig is.

De wens van overheden om meer zicht te krijgen op kwetsbare mensen of ondermijnende activiteiten is zeer te begrijpen. Het is ook in het belang van de ondernemers van HISWA-RECRON om deze problematiek aan te pakken. Het opnemen van recreatieobjecten en standplaatsen in de BAG heeft tegelijkertijd ook zeer nadelige gevolgen, die rechtstreeks indruisen tegen de ambities die in de actieagenda 2021-2022 zijn geformuleerd. De BAG registratie is niet bedoeld voor standplaatsen op recreatieterreinen maar wordt desalniettemin ingezet als oplossing voor een geheel ander doel. Er is sprake van *detournement de pouvoir*.

¹ d.d. 28 januari 2020, kenmerk: 2021-0000033333

In een felle reactie vanwege de bijkomende schade voor recreatiebedrijven heeft de rechter inmiddels beslist dat de BAG niet mag worden gebruikt bij stacaravans. Het antwoord van de overheid is nu dat de wet BAG zo mag worden uitgelegd dat standplaatsen wel in de BAG opgenomen mogen worden, waarmee stacaravans alsnog, via een omweg, geregistreerd zullen worden. De recreatieondernemers geloven hun ogen niet en zullen deze list juridisch bestrijden.

Financiële consequenties

In de brief die de minister u heeft toegestuurd staat al dat er bij ons zorgen leven over de financiële gevolgen voor vitale ondernemingen wanneer recreatieobjecten en/of standplaatsen in de BAG worden opgenomen. Nutsbedrijven gebruiken bij de vaststelling van hun tarieven en aansluitingen de BAG registratie als uitgangspunt, ongeacht er wel of geen aansluiting is. Wanneer recreatiebedrijven naar aanleiding van deze actieagenda worden omgevormd tot een collectie van kavels voor de BAG, zal dit een flinke directe lastenstijging ten gevolge hebben. Vergis u niet in de invloed van deze belastingen en heffingen op de recreanten die in meerderheid geen financiële mogelijkheden hebben een vakantie in het buitenland te boeken. Afhankelijk van het exacte tarief en de omvang van een vakantiepark, zal dit duizenden tot tienduizenden euro's extra lasten per jaar met zich meebrengen voor recreanten en ondernemers, zonder dat enige meerwaarde wordt geleverd.

Zoals gezegd heeft HISWA-RECRON in het recente verleden met succes rechtzaken gevoerd tegen het opnemen van stacaravans als object in de BAG, maar de overheid denkt een gaatje te hebben gevonden en richt zich thans in plaats van object op de standplaats, waardoor via een omleiding alsnog stacaravans worden meegenomen in de registratie. Ook is bekend dat gemeenten de BAG volop gebruiken voor de vaststelling en verhoging van gemeentelijke lasten zoals de rioolheffing, afvalstoffenheffing en OZB. Zonder dat er fysiek iets is veranderd op het vakantiepark, zetten deze ontwikkelingen de economische vitaliteit van vakantieparken verder onder druk, bovenop de al grote financiële gevolgen van de coronacrisis.

Maatschappelijke consequenties

Het uitgangspunt van HISWA-RECRON, en tot voor kort ook het uitgangspunt van BZK, is altijd geweest dat recreatieondernemingen er zijn voor een toeristisch recreatieve exploitatie. Permanente bewoning past niet in onze sector. Uiteraard zijn maatwerkoplossingen mogelijk, en willen we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen wanneer het gaat over pauzewoningen en/of voor mensen met een zorgvraag, woonruimten voor zorgmedewerkers die vanwege de coronacrisis geïsoleerd of dichterbij hun werk moeten verblijven of mensen die vanwege de heersende woningnood niet anders kunnen dan voor tijdelijke semi-permanente bewoning te kiezen. Deze laatste groep wordt in bijna alle gevallen actief nabene doorverwezen door gemeenten. In de actieagenda 2021-2022 hebben overheden afgesproken actief aan de slag te gaan met het toekennen van adressen op vakantieparken. Dit zal de scheiding tussen recreatieve aanbod en de reguliere woningmarkt meer en meer difuus maken. Wij zien steeds meer personen op onze vakantieparken die ondanks privaatrechtelijke afspraken (RECRON-voorwaarden) met de ondernemer om niet permanent te gaan wonen, de recreatiesector zien als alternatief voor de woningmarkt.

Met het toekennen van adressen door de wet BAG oneigenlijk toe te passen en daarmee alle belastingen en heffingen op te leggen die ook de normale woningen in de wijken betalen, wordt het woningzoekenden nog makkelijker gemaakt om permanent te gaan wonen. Je kan er straks letterlijk je post laten bezorgen. Ondernemers hebben geen enkele juridische positie dit tegen te gaan. Uit jurisprudentie blijkt dat rechters zelden of nooit tot ontruiming overgaan, maar aansturen op een gedoogbeleid.

Deze ontwikkeling zet de economische vitaliteit van recreatiebedrijven uiteraard zwaar onder druk. Gasten die voor recreatie en ontspanning komen, zien zich verplaatst in een andere woonwijk. Dit is geen houdbaar bedrijfsmodel. Veel meer bedrijven zullen naar de onderkant van de markt zakken, wat vervolgens ondermijnende activiteiten en extra permanente bewoning met zich mee zal brengen. Het paradoxale aan de actieagenda vakantieparken 2021-2022 is dat overheden oplossingen trachten te verzinnen voor problemen die ze in dezelfde actieagenda creëren.

Oplossingsrichting

De oplossingsrichtingen die overheden aandragen om zicht te krijgen op kwetsbare personen en veiligheidsvraagstukken, die spelen op 15-20% van de vakantieparken in Nederland, conflicteert direct met de economische vitaliteit van de 80% resterende ondernemingen die vertegenwoordigd worden door HISWA-RECRON. In het proces te komen tot de actieagenda 2021-2022 heeft HISWA-RECRON de verantwoordelijkheid genomen zich in te zetten voor de totstandkoming van de economische paragraaf. Wij hebben specifiek aan BZK en medeoverheden gevraagd het actiepunt 1.3 'BAG registratie van standplaatsen en recreatiewoningen' niet op te nemen. HISWA-RECRON heeft een tussenoplossing aangedragen, namelijk het opnemen van standplaatsen en recreatiewoningen in de BAG expliciet en uitsluitend voor vakantieparken waar overwegend al permanent bewoond wordt en gegronde zorgen zijn over veiligheid en kwetsbare personen. Overheden krijgen zo meer zicht op vakantieparken die voor hen van belang zijn, terwijl ondernemers met vitale toeristisch recreatieve bedrijven niet hoeven te vrezen voor hun economische vitaliteit. Helaas hebben het ministerie van BZK en de aangesloten provincies besloten dit voorstel niet over te nemen.

Conclusie

Wij vinden het bijzonder spijtig dat het ministerie van BZK niet wil luisteren naar onze gerechtvaardigde argumenten. Wij zijn er van overtuigd dat Nederland veel te winnen heeft bij een economisch vitale en toeristisch aantrekkelijke recreatiesector. Om dit te bereiken, hebben we private en publieke organisaties nodig die hier in gezamenlijkheid voor willen gaan, en oog willen hebben voor elkaars zorgen en bezwaren. Door de wet BAG oneigenlijk te gebruiken en belastingen en heffingen op te leggen gelijk aan de woningen in de gemeente, zet diezelfde overheid de deur open naar een golf van permanente bewoning en het niet kunnen handhaven van de bestemming en het exploitatiemodel door de ondernemer. Wij hopen dat u onze ambitie deelt, en onze grote zorgen in uw gesprekken met de minister van BZK wilt meenemen.

Met hartelijke gastvrije groet,
HISWA-RECRON

C.F.J. Slager
Vicevoorzitter